

Sekce právní

Č. j.: 79651/20/7700-10123-010450

Všem finančním úřadům, včetně Specializovaného finančního úřadu
Odvolacímu finančnímu ředitelství

METODICKÝ POKYN
ke změně daňového identifikačního čísla na žádost daňového subjektu

Tento metodický pokyn upravuje postup orgánů Finanční správy České republiky (dále jen „**OFS**“) při přidělení vlastního identifikátoru správce daně (dále jen „**VČP**“) na základě žádosti daňového subjektu podle § 130 odst. 4 písm. b) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**daňový řád**“), a z toho vyplývající změny již přiděleného daňového identifikačního čísla (dále jen „**DIČ**“).

Čl. I.
Právní úprava

V rámci registračního řízení podle § 125 a násl. daňového řádu je daňovému subjektu přiděleno DIČ, které je složeno z kódu „CZ“ a kmenové části, která je tvořena obecným identifikátorem, nebo VČP (§ 130 odst. 1 daňového řádu). Obecným identifikátorem daňového subjektu – fyzické osoby je podle § 130 odst. 3 daňového řádu rodné číslo, případně jiný obecný identifikátor, pokud tak stanoví zákon.

Zákonem č. 283/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „**novela daňového řádu**“), je s účinností od 1. 1. 2021 **umožněno daňovému subjektu, který je fyzickou osobou** a kterému dosud nebylo přiděleno VČP, aby o jeho přidělení požádal. Takto přidělené VČP pak bude tvořit kmenovou část DIČ. Prakticky se tato možnost týká daňových subjektů – fyzických osob, u nichž je kmenová část DIČ tvořena rodným číslem¹ jakožto obecným identifikátorem fyzické osoby.

Čl. II.
Postup při přidělení VČP a změně DIČ

1. [podání žádosti] Řízení o přidělení VČP je zahájeno podáním žádosti daňového subjektu. Novelizované ustanovení § 130 odst. 4 daňového řádu nestanoví žádné zvláštní požadavky

¹ Případně jiným obecným identifikátorem, který je stanoven pro fyzické osoby zákonem.

na způsob podání žádosti nebo její formát a strukturu, proto je možné tuto žádost podat jakýmkoli ze způsobů, které připouští § 71 daňového řádu. Žádost je možné podat jak současně s přihláškou k registraci v případě dosud neregistrovaných daňových subjektů, tak kdykoli poté, co již byl daňový subjekt registrován.

2. [přidělení VČP současně s první registrací] V případě, že dosud neregistrovaný daňový subjekt požádá o přidělení VČP již ve chvíli, kdy podává přihlášku k registraci, je přidělení VČP součástí probíhajícího řízení o registraci a správce daně ve vydaném rozhodnutí o registraci rovnou přidělí DIČ, jehož kmenová část bude tvořena VČP. V odůvodnění tohoto rozhodnutí o registraci správce daně mj. uvede, že na základě žádosti daňového subjektu podané podle § 130 odst. 4 písm. b) daňového řádu je kmenová část přiděleného DIČ tvořena VČP.

3. [přidělení VČP již registrovanému daňovému subjektu] V případě, že již zaregistrovaný daňový subjekt (tj. daňový subjekt, kterému již bylo přiděleno DIČ) požádá o přidělení VČP, vydá správce daně rozhodnutí, kterým jednak přidělí tomuto daňovému subjektu VČP a jednak změní jeho DIČ tak, aby kmenovou část DIČ tvořilo přidělené VČP. Zároveň stanoví datum, od něhož je přiděleno VČP – od stejného data je také účinná související změna DIČ. Pokud daňový subjekt splňuje zákonné podmínky pro přidělení VČP, rozhodne správce daně o přidělení VČP a změně DIČ bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 30 dnů od podání žádosti².

4. [stanovení data účinnosti přidělení VČP a změny DIČ] Pravidla pro stanovení data účinnosti rozhodnutí o přidělení VČP a změně DIČ zohledňují především druh daně, ke které je daňový subjekt registrován (zejména zda se jedná o plátce daně z přidané hodnoty či nikoliv, a jaké má zdaňovací období), dále čas potřebný k doručení rozhodnutí jeho příjemci a zjištění data tohoto doručení a v neposlední řadě i skutečnost, že také daňový subjekt, byť o změnu sám požádal, potřebuje tuto změnu promítnout ve své činnosti, ve svých informačních systémech, dokumentaci apod.

Pravidla pro stanovení data účinnosti přidělení VČP a změny DIČ jsou následující:

a) Daňový subjekt registrovaný k dani z přidané hodnoty:

Datum účinnosti rozhodnutí bude stanoveno vždy na 1. den zdaňovacího období, a to tak, aby mezi vydáním rozhodnutí a stanoveným datem účinnosti přidělení VČP a změny DIČ uplynulo vždy nejméně 40 dní.

Příklad:

Daňový subjekt – plátce DPH s měsíčním zdaňovacím obdobím podá žádost 10. 1. 2021. Správce daně vydá rozhodnutí 15. 1. 2021 – účinnost přidělení VČP a změny DIČ bude stanovena na 1. 3. 2021. Pokud by se stejné rozhodnutí týkalo plátce DPH se čtvrtletním zdaňovacím obdobím, byla by účinnost přidělení VČP a změny DIČ stanovena až na 1. 4. 2021.

² Lhůta pro vydání rozhodnutí je stanovena analogicky ke lhůtě pro vydání rozhodnutí o registraci podle § 129 odst. 1 daňového řádu.

b) Daňový subjekt registrovaný ve zvláštním režimu jednoho správního místa – režimu Evropské unie (dále jen „režim EU“) podle § 110a a násl. zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů:

Datum účinnosti přidělení VČP a změny DIČ bude stanoveno vždy na 1. den zdaňovacího období (tj. kalendářního čtvrtletí), a to tak, aby mezi vydáním rozhodnutí a stanoveným datem účinnosti přidělení VČP a změny DIČ uplynulo vždy nejméně 40 dní. V případě daňových subjektů registrovaných v režimu EU musí správce daně místně příslušný ke správě daně z přidané hodnoty ve zvláštním režimu jednoho správního místa (tj. aktuálně Finanční úřad pro Jihomoravský kraj) zrušit registraci daňového subjektu v režimu EU, a to ke dni předcházejícímu stanovenému datu účinnosti přidělení VČP a změny DIČ. Pokud si daňový subjekt bude přát v režimu EU pokračovat, je nutné, aby po stanoveném datu účinnosti přidělení VČP a změny DIČ podal pod novým DIČ novou přihlášku k registraci do režimu EU.

c) Daňový subjekt registrovaný k jiným daním, který není v režimu a) ani b):

Datum účinnosti přidělení VČP a změny DIČ bude stanoveno vždy tak, aby mezi vydáním rozhodnutí a stanoveným datem účinnosti přidělení VČP a změny DIČ uplynulo vždy nejméně 40 dní a zároveň aby stanovený den účinnosti přidělení VČP a změny DIČ byl pracovním dnem.

Shora uvedená pravidla nevylučují, aby se daňový subjekt se správcem daně dohodl, že lhůta mezi vydáním rozhodnutí a stanoveným datem účinnosti přidělení VČP a změny DIČ bude kratší než 40 dní, pokud tomu nebrání provozní důvody na straně správce daně a **pokud bude zajištěno, že rozhodnutí bude daňovému subjektu doručeno ještě před stanoveným datem účinnosti přidělení VČP a změny DIČ** (např. daňový subjekt převezme rozhodnutí osobně). **V případě daňových subjektů registrovaných v režimu EU však musí mezi vydáním rozhodnutí a stanoveným datem účinnosti přidělení VČP a změny DIČ uplynout vždy dostatečná lhůta (doporučeno je alespoň 20 dní) k tomu, aby správce daně, místně příslušný ke správě daně z přidané hodnoty ve zvláštním režimu jednoho správního místa, měl dostatek časového prostoru pro zrušení registrace v režimu EU.**

5. [opakované podání žádosti] Přidělení VČP je z povahy věci i z důvodu hospodárnosti jednorázovým úkonem. Pokud tedy daňový subjekt, kterému již bylo přiděleno VČP, podá další žádost o přidělení VČP, případně naopak žádost o jeho zrušení (tj. požádá o změnu DIČ tak, aby obsahovalo obecný identifikátor fyzické osoby, tzn. zejména rodné číslo), správce daně řízení o podané žádosti zastaví podle § 106 odst. 1 písm. e) daňového řádu, tedy proto, že v řízení nelze pokračovat z důvodů, které stanoví zákon.

6. [neregistrované daňové subjekty] Daňový řád neumožňuje požádat o přidělení vlastního identifikátoru takovému daňovému subjektu, který není u správce daně registrován (ať již z toho důvodu, že nemá registrační povinnost, nebo z toho důvodu, že registrační povinnost dosud nesplnil). Pokud takový daňový subjekt o přidělení vlastního identifikátoru požádá, správce daně prověří:

- zda pro tento daňový subjekt neexistuje dosud nevyřízená přihláška k registraci – v tom případě postupuje podle bodu 2 výše, případně podle bodu 3 (pokud již rozhodnutí o registraci bylo vyhotoveno a podepsáno), nebo

- zda tomuto daňovému subjektu nevznikla registrační povinnost, kterou dosud nesplnil – v tom případě zahájí řízení o registraci z moci úřední, přičemž ve věci přidělení vlastního identifikátoru postupuje podle bodu 2.

Pokud daňový subjekt, který podal žádost o přidělení vlastního identifikátoru, nemá registrační povinnost, správce daně řízení o žádosti zastaví [§ 106 odst. 1 písm. e) daňového řádu].

Čl. III. Účinnost

[účinnost] Tento metodický pokyn nabývá účinnosti dne 1. 1. 2021.

Ing. Mgr. Radim Patočka, Ph.D.
ředitel sekce

Na vědomí

Odbor 18 - Nepřímé a majetkové daně Ministerstva financí

Odbor 32 - Daňová legislativa Ministerstva financí

Odbor 39 - Správní činnosti Ministerstva financí

Generální ředitelství cel

Sekce metodiky a výkonu daní Generálního finančního ředitelství

Sekce řízení rizik při správě daní Generálního finančního ředitelství

Sekce informatiky Generálního finančního ředitelství

Odbor daňových informačních systémů Generálního finančního ředitelství

Odbor vymáhání Generálního finančního ředitelství

Odbor dotací a ostatních agend Generálního finančního ředitelství

Oddělení daňově-právní a náhrad škod Generálního finančního ředitelství

Oddělení právně-analytické Generálního finančního ředitelství